

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Anul XIV nr. 3619

4 pagini — 20 bani

Duminică 27 mai 1956

COMUNICAT

Sesiunea Consiliului de Ajutor Economic Reciproc

Intre 18 și 25 mai 1956 a avut loc la Berlin Sesiunea ordinară a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc (C.A.E.R.).

La această Sesiune s-au discutat problemele coordonării dezvoltării principalelor ramuri ale economiei naționale a țării — membre pentru viitorul cincinal (1956-1960) și anume: al industriei construcțiilor de mașini și aparatură optice, siderurgiei, metalurgiei neferoase, industriei carbonifere, petrolifere și a gazelor, industriei chimice, industriei ușoare și ale agriculturii.

Sesiunea C.A.E.R. a adoptat recomandările coordonate între țările interesate, privitoare la nivelul producției și livrărilor reciproce ale principalelor tipuri de mașini, utilaje, materii prime, combustibili și de produse alimentare.

Cu prilejul expunerii perspectivelor de dezvoltare a industriei construcțiilor de mașini și a aparaturii optice s-au elaborat măsuri cu privire la extinderea specializării producției între țări și la asigurarea în continuare a progresului tehnic.

S-au examinat problemele dezvoltării bazei de materii prime a siderurgiei — extracția minereului de fier și a cărbunilor cocsificabili și producției de coac, precum și problemele dezvoltării bazei de materii prime a metalurgiei neferoase. Colaborarea economică între țările membre C.A.E.R. trebuie să joace un rol însemnat în

asigurarea țărilor europene de democrație populară cu cărbune livrabil din Polonia și cu minereu de fier, livrabil din U.R.S.S.

Ca ocazia examinării planurilor de perspectivă privind dezvoltarea agriculturii s-a acordat atenție sporită considerabile a producției agricole și în special a producției de cereale. S-a recunoscut ca necesară asigurarea introducerii pe scară largă a culturii porumbului. S-au elaborat de asemenea recomandări în vederea unei extinderi însemnate a industriei de îngrășăminte minerale și dezvoltării în continuare a producției de mașini agricole moderne.

Acordând o mare atenție problemelor asigurării cu energie electrică a economiei naționale a țărilor membre C.A.E.R., Sesiunea a discutat și adoptat programul de lucru pentru pregătirea propunerilor cu privire la extinderea schimbului de energie electrică între țările membre și cu privire la elaborarea schemei de folosire completă a resurselor hidroelectrice ale Dunării.

S-au examinat și adoptat hotărârile corespunzătoare cu privire la îmbunătățirea organizării activității de colaborare economică și tehnică-științifică, pe calea extinderii legăturilor directe între ministerele de ramură și departamentele țărilor membre ale C.A.E.R.

La sesiunea Consiliului de Ajutor Economic Reciproc au asistat în calitate de observatori reprezentanții R. P. Chinei și reprezentanții R.P.F. Iugoslaviei.

Gospodăriile agricole de stat frunțașe la înălmășințarea bumbacului

Gospodăriile agricole de stat din întreaga țară au terminal înălmășințarea bumbacului. Sint frunțașe G.A.S.-urile din regiunile Constanța și Galați, care au executat această lucrare înainte de termenul fixat, precum și cele din regiunile București și Galați unde anul acesta s-a înălmășințat cea mai mare parte din suprafața destinată culturii bumbacului.

Este pe cale de a fi terminată și înălmășințarea orezului. Sint frunțașe orezăriile gospodăriilor agricole de stat din regiunile Timișoara și Oradea, unde această lucrare s-a efectuat în procent de 80-90 la sută.

(Agerpres)

Folosese ferbicele

IASI (de la corespondentul nostru) — În unele raioane din nordul regiunii, datorită ploilor căzute în ultima vreme, culturile de grâu și orz au fost năpădite de răpăși, pălămidă, volbură și neghină. Pentru distrugerea lor, Direcția agricolă regională a pus la dispoziția gospodăriilor agricole colective și întovărășirilor agricole moto-stropitori soșite din R. D. Germană, precum și cantități suficiente de soluție de ferbice 2-4 D. În mod gratuit pentru stropitul culturilor.

Cu ajutorul unei astfel de moto-stropitori, colectiviștii din comuna Românești, raionul Vlădeni, de pildă, au distrus numai în 4 zile buruienile de pe o suprafață de 60 ha, cultivate cu grâu, orează care, dacă n-ar fi fost mecanizată, ar fi durat săptămâni în șir.

Ziua internațională a copilului

La un spital de copii

Pentru sănătatea copiilor în anii de democrație populară au fost create în țara noastră mii de unități sanitare care contribuie la creșterea sănătății a tinerilor vârstare.

În clinică: Un aspect din secția de fizio-pediatrică a spitalului clinic originar de copii din Timișoara.

Simposion

Cu prilejul Zilei internaționale a copilului, Editura Tineretului în colaborare cu Casa Prieteniei Romino-Sovietice A.R.L.U.S. organizează duminică 27 mai, orele 9.30, la Casa Prieteniei Romino-Sovietice, simposionul cu tema: „Literatură originală pentru copii” în cadrul căreia școlarii și pionierii din Capitală se vor întâlni cu poetul Marcel Brestiaș și cu compozitorul Ely Roman.

În cadrul acestui întâlniri își vor da concursul și actorii Victoria Mierlescu, Dinu Janculescu, Ioana Matache și o formație coregrafică de copii condusă de maestră de balet Nelly Butuc.

Simposionul se va încheia cu un program de filme și desene animate.

Concurs sportiv

Azi dimitteală, începând de la ora 8.30, piața Palatului Republicii va fi locul de desfășurare a unei competiții care a atrins un viu interes printre „cei mici”. Este vorba de finala concursului de triciclete, trotinete și automobile cu pedale organizat de comitetul C.F.S. oraș București.

La întrecerile finale participă primii trei clasati în concursurile regionale care au avut loc duminică trecută.

Pe scenele DECADEI

Teatrul de Stat din Bacău: „LA ORA 6” de Petru Dumitriu și Sonia Filip

Pentru acei bucureșteni care în toamna anul trecut au urmărit turneul Teatrului de Stat din Bacău, spectacolul de cîntec sonor, dat în fața juriului decedat cu „La ora 6” de Petru Dumitriu și Sonia Filip ar fi constituit fără îndoială o surpriză și o bucurie. O surpriză pentru că era greu de prezăcut o asemenea creație calitativă într-un timp atât de scurt, o bucurie, deoarece colectivul Teatrului de Stat din Bacău a rezolvat cu succes problema unei piese cu unele deficiențe dramatice, prezentată în fața juriului un spectacol încheiat, viu, o echipă bine pregătită și unitară.

„La ora 6”, care se joacă cu succes de câteva luni pe scena Teatrului Armatei din Capitală, nu s-a bucurat astfel, de mai puțin succes în interpretarea colectivului bacăuan. Apropindu-se cu dragoste și interes de piesă, de eroii ei, de problemele pe care acțiunea le ridică, regizorul I. G. Russa a reușit să dea viață celor două lumi care se înfruntă pe scenă. Lumea „foșilor”, a prințesei Isplănți și a Zăei, a lui nenea Bubi și a lui Caraman, capătă în concepția regizorului și deci în spectacol un precis contur, caricatural. Acest fel de a prezenta această lume ar putea constitui poate singura obiecție adusă regiei deși ea nu ar fi una de principiu. În sensul în care sîntind disprețul, personajele acestea sînt în majoritatea lor mai puțin ura. Și totuși în măsura în care și risul e o armă, concepția regizorului în această direcție nu poate fi deosebită. În această lume de foșie, însușirile de ură nepuțințioasă și poze de aceea ridicole, regizorul a știut însă să imprime Adci (Liliana Russa) și lui Caraman (Sandu Dumitriu) atari caractere, un atare joc, încl. Ada — mai ales — devine cu fiecare scenă un personaj tot mai odios, un personaj de care spectatorul nu răs, dar pe care-l urăște. Este de altfel meritul ținerii actriței Liliana Russa, că înfruntă toate dificultățile unui asemenea rol, ea a reușit să convingă spectatorul de adevărat existența unor asemenea oameni. Ceea ce i-a reușit însă Liliana Russa nu i-a reușit lui Virgil Florescu în Micle, acesta accentuând prea mult pe caracterul militar al personajului jără a scoate în evidență farmecul personal, inteligența diabolică a lui Micle, jără de care el n-ar fi putut să rădămi atât de multă vreme nedemascat pe șantier.

Nu mai puțin reușită este în spectacolul de la Bacău, lumea cealaltă, lumea nouă, care se ridică. Ion Niculescu-Brună în rolul bătrînului profesor Lazar, Kitty Stroescu în Mariana, Ion Stănescu în nea Ilie, Costel Constantin în Anton și Ion Giurgiușanu în Tache (deși acesta nu nuanțează întotdeauna replicile) dau acestui lămi noi, lumii care construiește socialismul, culoare, viaținoasă și mai cu seamă viață. Este remarcabil în ceea ce privește evidențierea adevăratului viefel, felul sobru și totuși plin de semnificație în care Costel Constantin își construiește rolul, după cum trebuie spus că Valeriu Pascu în Mihail Laurian joacă înegal, făcînd din această cauză, mai cu seamă la începutul spectacolului (unde joacă în așa fel încît nimănui nu-crede că o persoana pe Ada) un deservit rol principal.

În general însă unitatea spectacolului, spiritul de echipă ce domnește pe scenă de-a lungul tuturor celor trei acte, miglă cu care regizorul a lucrat fiecare detaliu în ciuda încremerii neîntregi a întregului ansamblu la începutul tabloului II) constituie un succes al colectivului Teatrului de Stat din Bacău, și o izbândă pe drumul pentru ridicarea măiestriei artistice a teatrelor noastre.

MARIANA PIRVULESCU

Oameni de știință romîni participă la reuniuni științifice internaționale

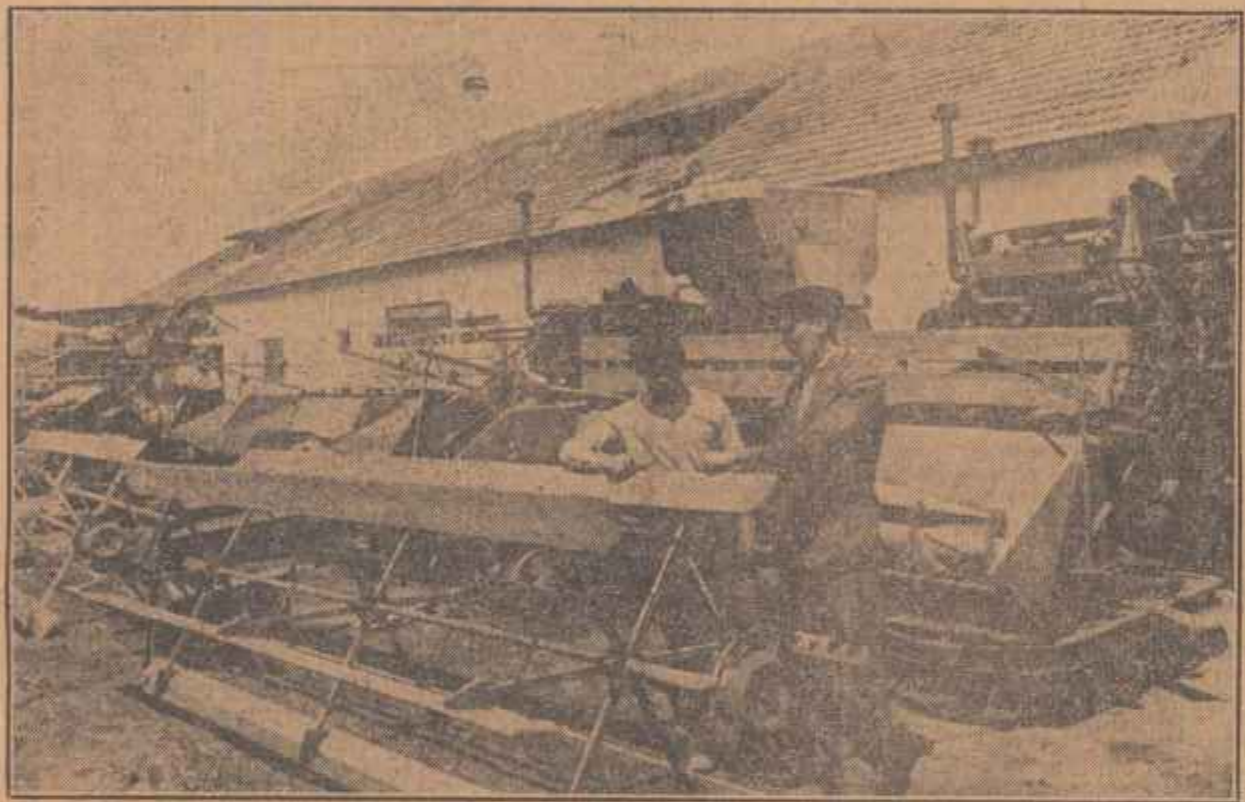
La 26 mai a. e. a plecat din București la Paris acad. prof. A. Kreindler care va participa, ca delegat al R.P.R. la sesiunea de lucru a Societății de electro-oncofiziologie ce se va ține la Paris între 28 și 29 mai și la reuniunea Asociației Fiziologilor care va avea loc între 30 mai și 1 iunie a. e. la Paris.

În aceeași zi au plecat din București spre Satele Unite ale Americii, general locotenent profesor doctor Longhin Scarlat și dr. Căpușan Iuliu, asistent la Institutul Medico-Farmacologic din Cluj, care vor participa la Primul Simposion Internațional asupra bolilor venerice și treponematozelor, care va avea loc între 28 mai și 1 iunie la Washington.

Deschiderea expoziției anuale de stat de grafică

Sîmbătă dimitteală a avut loc în sala Dalles deschiderea expoziției anuale de stat de grafică, organizată de Ministerul Culturii. La deschidere au participat tovarășii: L. Răutu, Ion Paș, Pavel Tușoi, Boris Caragea, președintele Uniunii Artiștilor Plastici, acad. Gh. Oprescu, M. H. Măy, directorul Muzeului de Artă al R.P.R., artiștii plastici, critici de artă, reprezentanți ai vieții culturale. Cuvîntul de deschidere a fost rostit de Jules Perahim, secretar al Uniunii Artiștilor Plastici.

PREGĂTESC MAȘINILE PENTRU RECOLTARE

La gospodăria de stat Jegălia, din regiunea Constanța, pregătirile pentru recoltare se fac paralel cu celelalte lucrări agricole din această perioadă. În clișeu: Combinatul Mircea Chiriță cu ajutorul său Șerban Dumitru revizuează cu atenție combina, cu care vor lucra în această vară pentru a-l asigura o funcționare neîntreruptă în tot timpul campaniei de recoltare. Foto: AGERPRES

Inițiativa creării „sfatului directorilor” se dovedește valoroasă

Au trecut șase luni de cînd din necesitatea unei strînse colaborări în vederea desfășurării în tot mai bune condiții a producției, a generalizării celor mai bune metode de conducere, întreprinderile textile din raionul Sibiu, puternic centru al industriei ușoare, au hotărât să organizeze un „sfat al directorilor”.

Rezultatele obținute în acest interval de timp dovedesc utilitatea deplină a acestei forme operative de colaborare. Pe baza discuțiilor purtate în cadrul sedințelor care au avut loc pînă acum au fost găsite soluții economice, eficiente, menite să asigure desfășurarea normală a producției în toate întreprinderile.

În acest sens merită a fi menționate câteva probleme mai importante care și-au găsit rezolvarea cu ajutorul „sfatului directorilor”.

Fabricile din Cisnădie au dus lipsa unui laborator pentru analiza calității lînei și pentru alte diferite analize. Cu ajutorul „sfatului directorilor”, prin contribuția fabricii participante, laboratorul a luat lîna și funcționează pe lângă fabrica „Victoria”, executînd proba necesară pentru toate fabricile din Cisnădie.

O altă problemă rezolvată în mod pozitiv este aceea a soției de transporturi pentru întreprinderile textile din raionul Sibiu. Pe lângă întreprinderile „Dacia” a fost organizată o secție de încălcare, decalcare și transporturi, care deservește toate fabricile textile și care dispune azi de camioanele și tractoarele necesare.

Tot cu ajutorul „sfatului directorilor” a fost soluționată și problema înălțării unui atelier central pentru piese de schimb, atelier organizat pe lângă fabrica „Păun Pincio”.

Prin discutarea problemelor ridicate în cadrul „sfatului directorilor” s-au putut învinge o serie de greutăți în ceea ce privește materiile prime și chiar utilajele. Astfel, fabrica „Dacia” a cedat fabricii „Mureșul” lîna sort 31 din care aceasta din urmă avea nevoie. La fel, fabrica „Progresul” a cedat fabricii „Păun Pincio” 3.000 kg. fire pentru pătură, iar fabrica „Libertatea” 1.000 kg. celuloză fabricii „Industria vâleștină”. În acest fel a fost asigurată continuitatea producției la aceste fabrici.

Dar folosirea „sfatului directorilor” nu se limitează numai aici. Sedințele lunare s-au transformat într-un trezios schimb de experiență la care au fost luate în discuție o serie de probleme care au contribuit la ridicarea nivelului profesional al celor participanți.

Astfel au fost învitate referate despre principalii indici financiari și urmărirea realizării lor, despre felul cum se realizează prețul de cost planificat la întreprinderea „Victoria”, Cisnădie, despre metoda de urmărire a prețului de cost zilnic și decadal, despre introducerea gospodăriei chibzuite în întreprinderile din sectorul lîni și mătase din raionul Sibiu, despre indicile de utilizare și despre staționările utilajelor din țesătorile de lîni din Sibiu-Cisnădie, despre

posibilitățile introducerii în fabricile de lîni și mătase a instalațiilor petroliștilor de la Moinești, privind ridicarea activității schimbului de noaptea la nivelul schimbului de zi.

Merită subliniat faptul că toate soluțiile s-au terminat cu hotăriri, sarcini concrete, cu termene și responsabilități. Astfel inițiativa petroliștilor de la Moinești a fost introdusă cu titlu de experiență la secția țesătorie a fabricii „Transilvania”, iar în urma rezultatelor bune obținute s-a hotărît introducerea acestei inițiative în toate întreprinderile textile din raionul Sibiu. „Sfatul directorilor” a hotărît ca fabrica „Transilvania” să pună în funcție pînă la 15 februarie 1956 secția de așezat, iar conducerea întreprinderii „Păun Pincio” să ia măsuri ca pînă la 14 februarie 1956, să pună în rodul mașinile-unele de la atelierul central. Aceste hotăriri au fost aplicate în termen.

Succesele obținute de „sfatul directorilor” au la bază și sprijinul primilor din partea organelor locale de partid. Rezultatele pozitive obținute de „sfatul directorilor” sînt multiple. Munca desfășurată în cadrul „sfatului directorilor” putea să fie și mai pozitivă, cum a rezultat din analiza făcută în sedința din 25 aprilie 1956, dacă nu s-ar fi făcut simțite și unele lipșuri.

Cu toate hotăririle luate de a line o ședință cu responsabilii serviciilor de aprovizionare pentru a analiza situația stocurilor supranormative și lipsurilor de materii prime, la această ședință au fost responsabilii de la mai multe fabrici. Atelierul central de piese de schimb lucrează încă scump, prețul pieselor executate fiind mai mare ca cel de la cooperativă.

O altă deficiență semnalată se referă la faptul că de multe ori problemele se rezolvă în grabă, pentru a se putea raporta executarea lor. Așa a fost înlocuit, de exemplu, referatul asupra problemelor privind introducerea gospodăriei chibzuite în întreprinderile din sectorul lîni și mătase din raionul Sibiu. La discutarea referatului, pe drept cuvînt directorii și-au arătat nemulțumirea față de munca superficială dovedită de șefii contabilii însărcinați să se ocupe de această problemă.

La această lînișă se adaugă și altele, anume că realizarea hotărîrilor luate în cadrul sedințelor nu este urmărită întotdeauna pe parcurs. „Sfatul directorilor” ar putea lăbăși această deficiență delegînd prin totuși etle un director, să sprijine secretara sfatului în acțiunea de urmărire a îndeplinirii hotărîrilor.

Odată cu eliminarea lipsurilor existente „sfatul directorilor” din raionul Sibiu va contribui într-o măsură și mai mare la îmbunătățirea continuă a muncii în întreprinderile textile din acest raion.

CL. RADULESCU

Gospodari ai treburilor obștești din regiunea Craiova

DUMITRU G. FILISEANU, inginer, deputat în circumscripția electorală regională nr. 44

PETRE SAFTOIU, tehnician, deputat în circumscripția electorală regională nr. 158

ELISABETA BURTEA, colectivista, deputată în circumscripția electorală regională nr. 21

IOACHIM BOTOS, judecător, deputat în circumscripția electorală regională nr. 124

Dr. IULIANU BALUS, medic, deputat în circumscripția electorală regională nr. 8

Oameni cu vată în urechi

O rășină gîle ce se întîmplă cu un disc de patfon uzat. Acu! oprindu-se numai pe o singură spirală, placa repetă, obădat, una și aceeași frîntură de cîntec. Oamenii s-au oprit din dans, procese amuzante, dar placa continuă să se învîrtească.

De o asemenea placă de patfon amintesc și declarațiile belicoase făcute recent de unii oameni politici din occident. În contrast cu spiritul vremii, acești oameni repetă la nesfîrșit, pe tonuri și în formulări variate, aceiași vechi refren: coexistența pașnică între capitalism și socialism nu-i posibilă.

Trăim vremuri în care războiul nu se mai arată a fi o fatalitate inevitabilă. Acest lucru îl reamintesc o lume întregă, bucură și dă nădejde. Numai adversarii coexistenței pașnice nu vor să vadă și să înțeleagă așa ceva. Ei își pun vată în urechi și dau înalte cu „dezbălat rece”. Oamenii s-au oprit, li privesc cu umire și dezacord, dar ei, asemenea unei plăci uzate, repetă la nesfîrșit: să ne înarmăm, nu poate fi vorba de pace în deceniile postbelice.

Întăi bîndăraș pe generalul american Granther, demisionat de puțină vreme din funcția de comandant al forțelor armate ale blocului N.A.T.O. Războiul rece s-a lăsat pur și simplu în stînga. Tocmai în aceste zile, cînd orizontul situației internaționale se înseninează, el a găsit potrivit să descrie cu lăudăroasă oasibilitate pe care o au Statele Unite de a da Uniunii Sovietice „locuri siml-tani” cu toate mijloacele tehnico-militare moderne. El nu s-a sîrit să amenințe cu lansarea de bombe atomice cu ajutorul celor mai dinamice „mijloace de transport”: avioane, rachete, proiectile teleghidule, rachete și artilerie. Urmeste la acest general nu numai cîl de adînc și-a lăsat vata în urechi, dar și o năstărită neastepentă. Oare nu și-a dat el stama pînă acum că de asemenea „mijloace de transport” nu dispun numai generalii americani?

Georges Bidault, care alături de alți lideri ai partidului clerical francez (M.R.P.) a avut un rol de conducere în politica externă a Franței în perioada războiului rece,

a rămas și el pe vechile sale poziții. De îmbunătățirea relațiilor dintre Est și Vest, de toate inițiativile pașnice ale Uniunii Sovietice, care au contribuit la destindere, el Georges Bidault nu are să audă. Chiar înainte de plecarea delegației guvernamentale franceze la Moscova, el a declarat fără să căpușcă: „Nu se constată, areo slabă a încordării”. Pe vremea cînd era ministru de externe și în această calitate a participat la o conferință internațională, servitătoarea sa față de politica americană l-a făcut pe un ziarist francez să scrie: „Bidault e prezent dar Franța e absentă”. Ceea ce însemnă că vata din urechile d-lui Bidault nu-ê provenientă franceză.

Priveste cu la lista adversarilor declarați ai coexistenței pașnice s-ar putea adăuga încă multe nume. În alina în care guvernul sovietic hotără să-și reducă forțele armate, un senator american nu a avut altceva de făcut decît să ceară războiul oricărui relații cu U.R.S.S. și țările de democrație populară.

Numărul adversarilor coexistenței pașnice e azi mai mic decît în urmă cu un an, doi sau trei, iar vata în urechi și-a găsit siguranță și mai mic decît astăzi. Chiar și unii partizani cu renume ai războiului rece au fost nevoiți să-și schimbe poziția și să manifeste altitudine noi, mai realiste, față de evenimentele survenite în viața internațională. Este semnificativ că Winston Churchill (întîln seama de foplete evidente oricî, de glasul opiniei publice, a formulat o idee justă care contrazice politica pe care el însuși a promovat-o ani de-a rândul. (El a propus constituirea unui sistem de securitate europeană care să cuprîndă atît țările capitaliste cît și țările-învingătoare socialiste, sistem propus de mulți țere me de U.R.S.S. și respins cu conștientă de puterile occidentale).

Poporul își manifestă cu energie sporită hotărîrea de a obține continuarea destinderii internaționale. Aceasta e cererea legitimă pe care, oricî și-ar înfunda vata în urechi, adversarii coexistenței pașnice trebuie să o audă și de care ei trebuie pînă la urmă să find seama. U. VALUREANU

DECADA...

O scenă din „Preludiu” de Ana Novak, în interpretarea Teatrului de Stat din Galați

Scenă din finalul actului III din „La ora 6” în interpretarea Teatrului de Stat din Bacău.

„Avansarea celui” de Eugen Neam a fost prezentată în fața juriului decadelor de către Teatrul de Stat Valea Jiului-Petroșani.

O scenă din premiera pe țară cu „Torporilor roșu” de Vladimir Colli în interpretarea Teatrului de Stat din Constanța.

Miercuri 23 mai, Teatrul de Stat Oradea (secția română) a prezentat în sala C.S. piesa încă ne jucată la București „Inimă noastră” de Valeriu Luca.

Cultura și viața

RECENZIE

„Ultima Tauber” de Lucia Demetrius

Parcurgând primele pagini din „Ultima Tauber”, un cititor se simte ca și când ar fi intrat într-o sală de spectacol. O dramă pasională, argumentată cu scene lacrimogene. Zăcucim sentimental destăvăluit, un desnoșdău înfățișat și... strălucit. Lectura integrată va deosebi însă curind pe acest cititor predispus la stăruire. În lumea în care ne introduce povestirea Lucia Demetrius, clocotesc dramatice intense simțuri, frământările sufletului se zbat înăbușite între limitele percepțiilor impuse de ipocrizia moralei burgheze. Răbunările sincere, fâșie, compromis și de aceea ele sunt reprimare cu orice preț, scurți, fără ezitare, iar adevăratele sentimente sînt ascunse și cooculose cu grija. Naratiunea evoluează calm cu aparentă pasivitate într-o ambianță de plătitudine provincială. Un oraș săseces. O căsătorie în mediul burghez — o afacere. Sotul Egon Tauber, un tânăr medic dintr-o familie sărăcuță aduce cunoștințele sale, titlul de doctor, un aspect de bărbat prezentabil și dorința de a face carieră, iar soția

„Ultima Tauber”, capitalul, dintr-o familie de mici burghezi, un om eni, corect, îndrăgostit de meseria sa, este îndatorit față de naștii care s-au sacrificat pentru a-l întreține în școală. El are idealuri, planuri de viață, dar doctorul Tauber are sub aspectul fizic agreabil al soției sale se ascunde un om hidos cu care nu se putea înțelegi. De aceea, Egon își va căuta prietenia în afara familiei și o va găsi în persoana simplă, vioasă și inteligentă a unei surori de caritate — Anna Weber. Astfel se întîmplă că în această lume meschină, plină de înșelăciuni și de înșelări, se găsește o femeie care nu se lasă deșădășită de celebritate, ci rămîne în viața ei, înțelegătoare și generoasă. La fiecare pagină te înțîmpină tonul egal, măsurat, apăsant la cîrmă al acestui ființe searbăde care trece prin viața parazitară, fără idealuri, fără să priceapă nimic. Printre-o obșervanță judicioasă autoarea reușește să realizeze în Hermine Tauber un autentic tip de soție burgheză.

În lupta pentru pace, pășim umăr la umăr cu poporul român

De vorbă cu scriitorul indian Yash Pal

Pe scriitorul indian Yash Pal care ne vizitează țara ca invitat al Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu străinătatea, l-am întâlnit în hotelul Athènes Palace. Un om trecut de prima tinerețe, cu o privire doboșită de prietenosă, cu părul puțin nins, contrastînd puternic cu coloritul amestec al feței.

Yash Pal, originar din marele oraș indian Laknow, a sosit în țara noastră venind din Cehoslovacia, unde a participat ca invitat la recentul Congres al scriitorilor. Dorința lui este de a cunoaște noua viață și realizările poporului român. De aceea așteptelele indiene a vizitat câteva instituții, mai ales din domeniul cultural, și a luat contact cu o serie de oameni, în special din rândurile scriitorilor și oamenilor de cultură.

„Țara noastră — ne-a spus el — este printr-o profundă schimbare. Poporul progresează încrederea în viitorul său luminos.”

„Între țările noastre — a vorbit mai departe scriitorul indian — sînt multe tradiții comune. Ca și în noi, în India se acordă o mare importanță construcției economice, fabricării unei industrii puternice, existînd o preocupare deosebită pentru dezvoltarea industriei și mecanizarea agriculturii. În lupta pentru apărarea păcii și a cauzăi scumpă a poporului nostru și în lupta pentru pacea mondială, chiar și prin scrierile și prin activitatea obștească. Membru în Consiliul Mondial al Păcii, dl. Yash Pal a participat la Congresul mondial pentru apărarea păcii de la Viena și Helsinki. Acum, ne-a relatat el, în India au loc pregătiri pentru un apropiat congres al scriitorilor asiatici în apărarea păcii, la care vor participa scriitorii și poeții din diferite țări ale Asiei și invitații din țările Europei.”

Deșen de GIK DAMADIAN

„În rândurile poporului nostru există o foarte largă participare la mișcarea mondială pentru apărarea păcii — ne-a spus dl. Yash Pal. Poporul nostru înțelege de dezvoltarea sa ulterioară depinde de pace. Noi care am cunoscut pe propria noastră experiență ce înseamnă exploatarea și imoralitatea, nu vrem ca trecutul nostru să mai aibă viața pe care noi am dus-o în vremurile trecute.”

Arătîndu-i că în țara noastră este larg apreciat și pretutindeni în India la eforturile ce se depun în lupta pentru pace pentru a îndepărta primejdia unui nou război, așteptele noastre a răspuns: „Între altele, nimeni nu poate contesta faptul că guvernul și poporul Indiei îl aduc în lupta pentru destinarea încordării internaționale, la apărarea păcii. Dragostea pentru pace și urez de dedicare adînci în tradițiile poporului nostru.”

„Nu ducem bătălia pentru pace alături de toate popoarele și în lupta pentru apărarea și pășim umăr la umăr cu poporul român”

A. STANCIU

Concertul dirijat de Muir Mathieson

Arta dirijorală are în Marea Britanie o frumoasă tradiție: muzica orchestrală engleză, dezvoltată încă de pe vremea lui Purcell și Haendel, a determinat și înflorirea ansamblurilor simfonice cospunzătoare așezate în țara noastră în un renume internațional. Orchestrele engleze au așezat în fruntea maestrilor și baghetelor ca Thomas Beecham, Malcolm Sargent, John Barbirolli, Adrian Boult, în a căror interpretare soliditatea clasică și simplitatea de concerțurile artiști interpretive moderne.

Numele dirijorului Muir Mathieson, care ne vizitează țara, este cunoscut publicului nostru din viziunea unor filme britanice a căror parte muzicală era înregistrată sub conducerea sa: între acestea îndoeșobi „Hamlet”, a atras atenția generală, iar partitura dedicată peliculei de valorosul compozitor William Walton s-a bucurat de o interpretare la înălțimea realizării artistice a întregului film. Muir Mathieson ni se prezintă cu o carieră impresionantă în domeniul interpretării muzicii cinematografice; peste 600 de filme s-au realizat cu contribuția sa. El este un muzician de lăcomie pregătire, bucurîndu-se de îndrumarea și însoțirea dirijorului și a lui Malcolm Sargent. Activitatea sa de interpret al marelor repertorii simfonice, deșigur mai redusă, l-a adus totuși adesea la penultimul onor din formațiile de frunte ale țării sale.

În concertul Orchestrei Simfonice Radio din 24 mai, Muir Mathieson a prezentat un program clasic, poate spre părerea de rău a multor ascultători care ar fi dorit să cunoască prin mijlocirea dirijorului oșpe, unele lucrări reprezentative ale compozitorilor englezi contemporani.

Am asistat la două repetiții ale concertului. Dirijorul, plin de amabilitate, cu un suris prietenos pe față, nu forțează nici nu bruschează pe instrumentiști, și îi întrerupe desult de rar în cursul execuției; se întîmplă însă ca multe amănunte să treacă neobservate și partitura respectivă să nu apară în toată complexitatea ei.

Muzica orchestrală engleză a avut chiar de la începuturile ei caracterul monumental, strălucitor, determinat de sevălele populare în secolul cînd era scrisă de către compozitori. Acest fapt, evident în lucrările ocazionale ale lui

Alfred Hoffman

Haendel, e vădit și în mica piesă de Henry Purcell denumită „Trumpet Voluntary” — trompetistul voluntar — cunoscută în orchestra dirijorului englez, Henry Wood, pe care Muir Mathieson a prezentat-o la începutul programului. Cu concursul celor trei trompetiști — solisti, îndoeșobi al lui Șulescu — care au muncit mult pentru a învinge dificultățile tehnice ale partiturii lor, dirijorul a realizat o interpretare convingătoare a piesei lui Purcell, redată într-un tempo moderat, cu subritual.

Am ascultat apoi Serenada pentru orchestra de coarde de Edward Elgar, lucrare melodică, de largă accesibilitate, pe care a interpretat-o recent și Orchestra Filarmonică. Elgar, cel

Cronica muzicală

mai de seamă simfonist englez de la sfîrșitul veacului trecut și din primele decenii ale secolului al 20-lea, deși nu dovedește în creațiile sale o originalitate prea accentuată, are meritul unei inspirații curgătoare, de bun gust, care ne amintesc nu odată de Brahms ori Crakovski. Acest fapt se referă cu deosebire și la Serenada pentru coarde, lucrare de un sentiment înlim, adesea elegiac; deși Orchestra Radio nu cunoscută în prealabil serenada, interpretarea a fost corectă, însă pe alocuri de o uniformitate ce nu a reușit să mențină permanent viu interesul publicului.

Un punct deosebit de atractiv al seriei l-a constituit interpretarea Concertului nr. 5 în Mi bemol major de Beethoven, pe care pianistul Mindru Katz l-a oțut pentru prima oară în fața publicului bucureștean. Acest monument al literaturii concertistice cere din partea solistului însuși multiple și îndoeșobi o stăpînire complexă a problemelor stilistice-muzicale și tehnice. În pîmă ascențivă artistică, Mindru Katz a dovedit și de astă dată acea maturitate admirabilă care îi asigură abordarea cu succes a unor

lucrări foarte diferite ca stil și conținut. Realizînd un echilibru superior între diferitele aspecte ale concertului, el a relevat alți laturi bărbăteșci, strălucitoare, cî și cea lirică — îndoeșobi în fraza principală a adagiului, unde cantilena sa a avut o remarcabilă expresivitate poetică și nobilitate. Eliberat de grija primei execuții, reșimțim uneori în partea înfîia a concertului, Mindru Katz a repetat, la cererea publicului, înalul, Rondo-allegro, cu o siguranță și o forță de convingere care au dovedit că interpretarea acestei lucrări, apropiată de celele valorosului nostru artist, va constitui unul din cele mai veritabile succese ale carierei sale solistice. Este de dorit însă ca solistul să fie puși pe viitor în situația de a face față numai problemelor partiturii, și de a nu le pune calmul la încercare prin prezența inoportună a unor fotografii care, fără a încerca să înțeleagă sensibilitatea artistului, vor neapărat să-l prindă „în poză” în momentul alți de difișil al „înșirării”, cum s-a întîmplat, în mod regretabil de astă dată.

Colaborînd în amănunțime cu solistul la repetiții, dirijorul Muir Mathieson l-a susținut cu înșelăciune la concert, cu toate că unele defecțiuni ale orchestrei, precum și înconșveniențe de tempo au amenințat să întunece în prima parte buna desfășurare a execuției; în schimb în final participarea a fost deosebită de pozitivă.

Concertul dirijat de Muir Mathieson s-a încheiat cu simfonia a treia, „Eroica” de Beethoven, capodoperă binecunoscută orchestrei; în afară de o oarecare precipitare de mișcare, dirijorul ni s-a abătut de la interpretarea tradițională a lucrării, a cărei grandioasă impresionează publicul la înțelegere nouă auditive.

Primit cu simpatie de publicul nostru, oșpetele va apare în curînd din nou pe afișele Capitalei, de astă dată în fruntea Orchestrei Cinematografice. Bucurîndu-ne de vizita lui Muir Mathieson, care contribuie la întărirea legăturilor culturale între țara noastră și Marea Britanie, sperăm că ea va fi urmată și de decorația a altor muziceni englezi de valoare.

La expoziția închinată lui George Enescu

Tot pe atunci, un muzician român mi-a povestit următoarea întâmplare: se afla cu un prieten în Parisul acestui început de veac. La casa de bilete a unei mari săli, un grup impresionant de oameni aștepta să cumpere bilete pentru un concert în rînd. Cînd doi prieteni s-au așezat în rînd, Abia au prins să gîlăscă vorba românească și au fost înșelăți să treacă prîmă; nu se cade să așteptați — le-a spus francezii — sîntei doar copiatrîși ai marșului George Enescu.

Drumul său, așternut cu aurul Dorului, s-a sfîrșit departe, în inima unei cetăți numită cîndva „la lumînă”. Dar, el s-a înt în colb de vîștă moldovenească, în prag de casă vîrădită, în viața umilă pe care o poșt vedea aici și spre care, pentru prima oară, l-a plecat Las Chioru, lăutarul satului.

„Ori cîl de departe mi-ay purta gîndul către copilărie, el se întîlnește cu muzica. Îmi răsar în minte fîrîștii cu albă ilică, cu găstane albastre, cîntînd în asfînit.”

Drumul compozitiei începe tot de atunci, lăstă scrierul stîngaci de copilărie: „Mica Fantazie”, „Hora Floriceș”, „Pîșă pentru flaut”, „Dundrea curge” valse pentru piano și violină.

Caudella, cîrva Enescu îl va dedica mai tîrziu, sulla pentru vioară și pian „Impresii

din copilărie”, este primul muzician român înaintea căruia îndrumă pașii genialului copil artist spre conștientizarea de peste hotare.

Deșpre anii de studiu de la Viena maestrul spune: „pe atunci am fost adînc pîtrîns de Wagner și Brahms”, dar alături de aceste gînduri pentru artă stau, împlîndîndu-se ca în înțelegerea sa viață, mișturile dragostei pentru pămintul natal, în cîndă filozoficilor, rîmînem bășefelul tîndu și încobîrșinat care vîrșese lumina zilei, hăt, departe, pe plaiurile României.”

Calea studiului duce spre Paris. Fotografiile profesorilor: Massenet, Faure, André Gédalg, Joseph Maršić, și a prietenilor: Thibaud-Casals-Ravel.

Un program mic, alb, scris cu litere negre de o impresionantă simplitate poartă data de 6 februarie 1898. El anunșă prima creație a lui George Enescu prezentată în concert public — Poema romîna — dirijată de Eduard Colonne la Theatre du Châtelet. Scrie încă pe bîncușă conservatorului, succesul ei a fost și primul mare succes al creației muzicale romînești peste hotare. Încercasem să pun în a ceeașă suită simfonică — scrie Enescu — unele din amintirile mele de copil... Ea învie imagini familiare ale meleagurilor natale! Aceleași țînișii familiare ale meleagurilor natale, înșelăciune de o arătoare dragoste pentru poporul său îl vor face pe Enescu să creeze pește ani geniala Sonata a III-a pentru vioară și pian „În caracter popular românesc” deșpre care Arthur Honegger scria că „este o manifestare capitală în repertoriul viarilor din ultimii 30 de ani”.

„Țîranul român — gîndea maestrul — poartă muzica în el. În singurătatea munților și plaiurilor ea îl este toatărșie, ea îl înșirge tinerile care-l cuprînd, îl ajută să-și redea dorul, accea nostalgia de negrîit care-l mistue sufletul. Izvoară din suferințele poporului român hîrșul de cuprîntori, muzica sa e dureroasă și nobilită chiar și în ritmurile jucășe ale violodelor dansuri. Așa cum e, acceașă muzică este una dintre comorile cu care România se poate mîndri” (G. E. 1931).

Un aspect din sala expoziției

MARIA MOSCO

...ÎN IMAGINI

...ÎN IMAGINI

